

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/67/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423200528
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6423200528.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členiek senátu JUDr. Miriam Štillovej a Mgr. Silvie Tisovej, v právnej veci navrhovateľky: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom C. A. XXX/XX, XXX XX D., právne zastúpená: JUDr. Dáša Hlavatá, advokátka so sídlom E. F. X, XXX XX G. - H. I., proti osobe povinnej platiť výživné (otec navrhovateľky): E. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom A. XXX, XXX XX J. - J., právne zastúpený: Mgr. et Mgr. Lívia Šouc Kost'ová, advokátka, so sídlom Pod Donátom 5, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 444 65 203, o zvýšenie výživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu, na odvolanie osoby povinnej platiť výživné proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom, č. k. 25Pc/9/2023 - 115 zo dňa 20.04.2023, takto

rozhodol:

- Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom č. k. 25Pc/9/2023 - 115 zo dňa 20.04.2023 Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) vo výroku I. zvýšil osobe povinnej z výživného (ďalej len „povinný“) výživné na sumu 250 Eur mesačne, s účinnosťou od 15.02.2023, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky.

Vo výroku II. zvýšené výživné za obdobie od 15.02.2023 do 20.04.2023 v celkovej výške 468,27 Eur povolil povinnému splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 50 Eur mesačne spolu s bežným výživným od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku, pod stratou výhody splátok v prípade omeškania so zaplatením čo i len jednej splátky. Vo výroku III. uviedol, že dochádza k zmene rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 8P/129/2010 - 12 zo dňa 02.06.2010 vo výroku o určení výživného na navrhovateľku. Vo výroku IV. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil § 26, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 63 ods. 1, 2, § 65 ods. 3, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a § 217 veta prvá, § 232 ods. 2 a 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

V odôvodnení poukázal na to, že u navrhovateľky došlo od poslednej úpravy výživného k podstatnej zmene pomerov, ktorá spočívala predovšetkým v tom, že v roku 2010 bola žiačkou 3. ročníka základnej školy, pričom v súčasnosti je študentkou 3. ročníka bakalárskeho stupňa vysokoškolského štúdia na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Pribudli jej náklady na bývanie v študentskom domove vo výške 90 Eur mesačne, náklady za ubytovanie v letných mesiacoch vo výške 124 Eur, náklady na dopravu z miesta bydliska do Bratislavy vo výške 50 Eur mesačne, náklady na mestskú hromadnú dopravu v Bratislave – 15 Eur mesačne, náklady na odbornú literatúru potrebnú na štúdium vo výške cca 100 Eur mesačne, ďalej náklady týkajúce sa ošatenia, obuvi, hygienických potrieb.

V zdravotnom stave navrhovateľky zmenu nezistil, (okrem alergie) netrpí žiadnym ochorením, zohľadnil jej výdavky na lieky a vitamíny v sume 40 Eur mesačne. Vzal na zreteľ, že od poslednej úpravy výživného pred 13 rokmi vzrástli životné náklady. Zistil, že navrhovateľka popri svojom štúdiu pracuje brigádnicke s priemerným zárobkom 300 Eur mesačne (za obdobie od 10/2021 do 01/2023), konštatujúc, že uvedené nemôže ovplyvniť záver o výške výživného.

U povinného mal za preukázané zvýšenie jeho príjmu, keď naposledy bol nezamestnaný bez nároku na podporu v nezamestnanosti a bol nemajetný, pričom aktuálne okrem poberania invalidného dôchodku vo výške 411,90 Eur má od januára 2023 príjem z obchodných spoločností. V obchodnej spoločnosti Real Roof s.r.o., so sídlom v Žarnovici, IČO: 54 167 906 je registrovaný ako jediný spoločník aj ako konateľ. Taktiež je registrovaný ako spoločník spoločnosti realroofPVC, s.r.o. so sídlom Žarnovica, IČO: 44 405 757, u ktorej z verejne dostupných zdrojov zistil výnosy vo výške 126.776 Eur (priemerne 10.564,66 €, čo činí na jedného spoločníka 5.282,3333 €). Konštatoval, že povinný za účelom preukázania príjmov z inej než závislej činnosti má aj povinnosť predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov, pričom predložil len listinu označenú ako „Podklady pre priznanie daní z príjmov právnických osôb za rok 2022“, z ktorej vyplývajú výnosy spoločnosti Real Roof s.r.o. vo výške 181.002,59 Eur (priemer 15.083,33 € mesačne). Mal za to, že povinný nezdokladoval svoj príjem, keďže nepredložil relevantné dôkazy pre zistenie jeho príjmov a oprávnených výdavkov, pričom daňové priznania fyzickej alebo právnickej osoby nie sú z hľadiska Zákona o rodine smerodajné.

Podľa súdu prvej inštancie nesplnením hociktorej z povinností stanovených § 63 ods. zákona o rodine (preukázať príjem, predložiť podklady na zhodnotenie majetkových pomerov, ako aj sprístupniť údaje chránené podľa osobitného predpisu a umožniť zistiť ďalšie skutočnosti potrebné na rozhodovanie) dochádza k stavu, že nie je možné urobiť si správny a úplný záver o pomeroch povinnej osoby. Vtedy nastupuje domnienka mesačného príjmu povinného vo výške dvadsaťnásobku sumy životného minima, t. j. vo výške 4.688,40 Eur (od 01.07.2022 je životné minimum 234,42 Eur). Z tejto domnienky príjmu súd prvej inštancie vychádzal pri hodnotení možností, schopností a majetkových pomerov povinného, nakoľko sa mu nepodarilo zistiť jeho príjmy a výdavky za rok 2022 a 2023.

V súvislosti s výdavkami povinného vyčíslenými v sume 3.109,57 eur mesačne súd prvej inštancie poukázal na ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine. Ďalej mal za preukázané, že povinný má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. synovi E. C., nar. XX.XX.XXXX, ktorého náklady povinný vyčísil v sume 580 Eur mesačne. Zistil, že manželka povinného je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok vo výške 412,60 Eur a prídavok na dieťa vo výške 60 Eur mesačne. U povinného konštatoval zmenu pomerov aj pokiaľ ide o nadobudnutie nehnuteľností, a to rodinného domu súp. č. XXX s príslušími pozemkami zapísaného na liste vlastníctva („LV“) č. XXX k .ú. A., polovičného podielu k bytu zapísaného na LV č. XXXX k .ú. D., záhradnej chatky a garáže.

Súd prvej inštancie zohľadnil podiel vyživovacej povinnosti matky navrhovateľky, ktorá výlučne a dlhodobo (22 rokov) poskytuje navrhovateľke osobnú starostlivosť, pričom povinný sa nijakým iným spôsobom o navrhovateľku bližšie nezaujímal, neprispieval jej ničím nad rámec súdom určeného výživného, osobne sa s ňou dlhodobo nestretáva. Mal za to, že v prípade vyživovacej povinnosti povinného rodiča možno stav primeranosti príjmu rodiča vyjadriť ako podiel mesačného výživného oprávneného na mesačnom príjme povinného v rozpätí 20 - 30 % (20 % zo sumy 4.688 Eur = 938 Eur). Súdom prvej inštancie dospel k záveru, podľa ktorého odôvodneným potrebám navrhovateľky vo vrcholnej fáze prípravy na budúce povolanie na jednej strane, ale aj schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného na druhej strane, zodpovedá výživné vo výške 250 Eur mesačne, v ktorej sume ho upravil s účinnosťou od podania návrhu (od 15.02.2023). Zároveň rozhodol aj o nedoplatku na zvýšenom výživnom za obdobie od 15.02.2023 do 20.04.2023 v celkovej výške 468,27 Eur, vypočítanom ako rozdiel medzi pôvodne určeným a zvýšeným výživným. Zohľadniac jeho výšku poskytol povinnému výhodu spočívajúcu v povolení splátok vo výške 50 Eur mesačne podmienenú platobnou disciplínou povinného. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie povinný. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav, nerešpektujúc vyšetrovací princíp a zásadu materiálnej pravdy, nakoľko mal skúmať majetkové pomery povinného a zistiť jeho príjem, ktoré majú zásadný vplyv na určenie výšky vyživovacej povinnosti. V tejto súvislosti poukázal na rozsudky Krajského súdu v Prešove zo dňa 20.02.2018, sp. zn. 16CoP/2/2018, Krajského súdu v Žiline zo dňa 13.11.2014, sp. zn. 10CoP/85/2014, Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 21.04.2020, sp. zn. 24P/41/2019. Uviedol, že súd prvej inštancie pri zisťovaní majetku otca vzal na zreteľ aj príjmy zo spoločnosti realroofPVC, s.r.o., ktorá je v súčasnosti zrušená a nevykonáva žiadnu podnikateľskú aktivitu. Poukázal na zmatečnosť a nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, ktorým súd prvej inštancie

zmenil rozhodnutie Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 8P/129/2010-12 zo dňa 02.06.2010 v časti určenia výživného. Podľa neho napadnutý rozsudok nespĺňa náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP.

Ďalej povinný namietal, že súd prvej inštancie ho mal poučiť o tom, aké konkrétne dôkazy vyžaduje za účelom ustálenia výšky jeho príjmov, a ak nejaký dôkaz neuloží predložiť, nemôže ho sankcionovať za jeho nepredloženie. Podľa neho súd prvej inštancie súčasne ani neodôvodnil, prečo ním predložené dôkazy preukazujúce jeho majetkové pomery nepovažoval za vierohodné, resp. prečo z nich v procese rozhodovania nevychádzal (konkrétne výpisy z katastra nehnuteľností, z databázy FINSTAT, z bankového účtu, priznanie k dani z príjmov právnických osôb za rok 2021 a 2022, a ďalšie). Povinný poukázal na dôvodovú správu k ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine s tým, že § 35 CMP ukladá súdu povinnosť zistiť skutočný stav veci a nemôže sa uspokojiť s aplikáciou domnienky a rezignovať na svoje povinnosti. Preto navrhol, aby odvolací súd rozhodol tak, že zruší napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vráti na ďalšie konanie.

3. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že s argumentáciou povinného nesúhlasí a v tejto súvislosti poukázala na zákonnú úpravu § 63 Zákona o rodine, podľa ktorej táto priamo zakladá fikciu príjmu v prípade, ak si rodič sám dobrovoľne nespĺní povinnosť preukázať jeho príjmy súdu, ktorý nemôže už ďalej vyvodzovať výšku príjmu z iných skutočností. Súd prvej inštancie podľa nej správne prezumoval výšku mesačného príjmu povinného rodiča ako dvadsaťnásobok sumy životného minima. Navrhovateľka navyše poukázala aj na to, že otec je od začiatku konania právne zastúpený advokátom, ktorý ho mal poučiť, aké dôkazy má predložiť. Zdôraznila, že povinný nevedel ani na jednom pojednávaní uviesť výšku priemerného mesačného príjmu, čo podľa nej vyznieva podozrivo až účelovo. Namietala, že povinný svoje odvolacie námietky ničím nepodložil. Mala za to, že dôvodne a bez pochybností preukázala svoj nárok na zvýšenie výživného na jej osobu, a to najmä s poukazom na to, že výživné nebolo zvýšené počas 10 rokov a ona študuje na vysokej škole. Porovnala, že na mal. syna vo veku 2,5 roka povinný vyčíslił náklady v sume 500 Eur mesačne. Výdavky povinného považovala za nadmerné a neodôvodnené. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

4. Povinný sa k doručenému vyjadreniu k odvolaniu ďalej nevyjadril.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 3 ods. 5 písm. a) CMP), preskúmal vec v intenciách ust. § 65 a § 66 CMP a postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 2 ods. 1 CMP rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Predmetom konania na súde prvej inštancie je návrh navrhovateľky ako plnoletého dieťaťa na zvýšenie výživného na sumu 250 Eur voči jej otcovi ako povinnému z vyživovacej povinnosti z pôvodnej výšky výživného 60 Eur, s ktorým zvýšením povinný nesúhlasil.

7. Odvolací súd vychádzajúc z obsahu napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, podľa ktorého súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vykonal dostatočné dokazovanie, na základe ktorého dospel k správne záveru o zvýšení výživného na navrhovateľku na sumu 250 eur mesačne. Rozhodnutie súdu prvej inštancie (o výške zvýšeného výživného) považuje odvolací súd za vecne správne, pričom zvýšenie vyživovacej povinnosti bolo taktiež správne stanovené počnúc 15.02.2023, t. j. od podania návrhu zo strany navrhovateľky. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto len konštatuje správnosť jeho záverov a podľa § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne a presvedčivé, a teda aj preskúmateľné písomné vyhotovenie rozsudku súdu prvej inštancie. Povinný vo svojom odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by viedli k inému záveru odvolacieho súdu o rozsahu jeho vyživovacej povinnosti k navrhovateľke.

8. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku (vo výroku I.) odvolací súd uvádza, že boli splnené všetky zákonné predpoklady stanovené § 78 ods. 1 Zákona o rodine pre zvýšenie výživného na navrhovateľku, nakoľko od posledného určenia výživného (rozsudkom prvostupňového súdu č. k. 8P/129/2010 - 12 zo dňa 02.06.2010) došlo k takej zmene pomerov na strane všetkých účastníkov konania, ktoré zvýšenie výživného odôvodňujú. Na strane navrhovateľky došlo k podstatnému zvýšeniu jej výdavkov v dôsledku prirodzeného rastu a vývoja, ako aj nástupu na vyšší stupeň vzdelávania. Súčasne na strane povinného otca došlo k zvýšeniu jeho príjmu, keď v roku 2010 poberal príjem v podobe invalidného dôchodku vo výške cca 300 Eur, bol nezamestnaný a nemajetný. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že tento je od roku 2021 jediným konateľom a spoločníkom spoločnosti

Real Roof s.r.o., IČO: 54 167 906 a od roku 2016 do 2023 bol spoločníkom a konateľom aj spoločnosti realroofPVC, s.r.o., IČO: 44 408 757. Súd prvej inštancie pri vyhodnocovaní jeho pomerov vychádzal zo zákonnej domnienky podľa § 63 ods. 1 (veta druhá) Zákona o rodine výšky jeho príjmu ako prostriedku objektivizácie príjmov povinného, ktoré ustanovenie podľa názoru odvolacieho súdu aj správne aplikoval.

9. V tejto súvislosti vo vzťahu k námietke nedostatočne zistených majetkových/príjmových pomerov povinného a nesprávnej aplikácie § 63 ods. 1 Zákona o rodine odvolací súd uvádza, že ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine predpokladá vznik určitých povinností rodiča v súvislosti s konaním o určenie výživného. Z procesného hľadiska dochádza k prenosu povinnosti tvrdenia a dôkazného bremena na povinnú osobu, čo odvolací súd zdôrazňuje. Uvedené ustanovenie vymedzuje tri navzájom sa prelínajúce povinnosti: povinnosť preukázať pred súdom príjmy z inej než závislej činnosti, ďalej povinnosť predložiť súdu podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a nakoniec povinnosť umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie.

10. Pokiaľ ide o povinnosť preukázať príjmy z inej než závislej činnosti, treba ich podložiť relevantnými dôkazmi, z ktorých možno vyvodzovať výšku príjmu. V tejto súvislosti je potrebné vychádzať zo zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, ktorý účtovným jednotkám ukladá povinnosť účtovať majetky, záväzky, náklady, výnosy, výdavky a príjmy v účtovných knihách a zobrazovať ich v účtovných závierkach, pričom účtovná jednotka je povinná viesť účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne, zrozumiteľne a spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných záznamov. Nie každý daňovými predpismi uznaný výdaj povinného rodiča je z hľadiska jeho podnikania nevyhnutný do tej miery, že by nebol dôvod od neho požadovať, aby z takýchto výdajov prednostne plnil svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť voči plnoletému dieťaťu.

11. Vo väzbe na uvedené odvolací súd zdôrazňuje, že samotné daňové priznanie predložené zo strany povinného rodiča nie je možné považovať za splnenie povinností, ktoré mu vyplývajú z ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine. O to viac to platí pre daňové priznanie (resp. podklady preň či účtovnú závierku) právnickej osoby, v ktorej má povinný rodič majetkový podiel spoločníka, ako tomu bolo v prejednávanej veci. Príjem spoločníka v podobe podielu na zisku spoločnosti a príjem konateľa v podobe odmeny za výkon jeho funkcie nemožno stotožniť so ziskom spoločnosti, i keď tento do istej miery môže mať na uvedené príjmy vplyv. Osobitne považuje odvolací súd za dôležité zdôrazniť, že v prejednávanej veci povinný preukazoval ním predloženým Potvrdením o zdaniteľných príjmoch (č. I. 50 spisu) svoj príjem zo závislej činnosti, resp. rozhodnutím Sociálnej poisťovne (č. I. 50 spisu rub) príjem z invalidného dôchodku, avšak nepreukázal príjmy z inej než závislej činnosti, na ktoré má ako spoločník a konateľ spoločnosti nárok (inak by išlo o bezdôvodné vzdanie sa príjmu). Dokonca ani na výslovnú otázku súdu prvej inštancie na pojednávaní dňa 20.04.2023 povinný odpovedal vyhýbavo („že si presne nepamätá, podľa daňového priznania, nevie uviesť“) a nevedel uviesť ani ich priemernú výšku, čo aj odvolací súd považuje za účelové vyhýbanie sa zisteniu tohto jeho príjmu.

12. Druhou zákonnou povinnosťou vyplývajúcou z ustanovenia § 63 ods. 1 je edičná povinnosť, t. j. povinnosť predložiť súdu podklady na zhodnotenie majetkových pomerov. Zjavne ide o širšie vymedzenie ako pri prvej povinnosti, keďže požadované podklady sa týkajú celkových majetkových pomerov, nie len príjmov povinného. Za takéto podklady možno považovať listy vlastníctva preukazujúce majetkové pomery týkajúce sa nehnuteľností, stavy účtov a vkladov v bankách, register cenných papierov, doklady o vlastníctve motorových vozidiel, resp. akýchkoľvek cenností.

13. Vo väzbe k výpisom z bankového účtu predloženým povinným len za mesiace december 2022 až február 2023 odvolací súd dodáva, že samotný disponibilný zostatok na bankovom účte v H. H. K. nie je hodnoverným zobrazením skutočných schopností a možností povinného rodiča, a to aj so zreteľom na to, že súd neprihliada na výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Objektívne a zákonné posúdenie schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča vychádza vždy z komplexného vyhodnotenia vykonaných dôkazov, a to tak jednotlivo ako aj v ich vzájomnej súvislosti. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že pri skúmaní predložených výpisov z účtu povinného neunikli jeho pozornosti pohyby na účte v podobe bezhotovostných vkladov (1.000 € v 12/2022, 500 € v 01/2023, 2.000 € v 02/2023,) z účtu s názvom I. G. (čo je meno manželky povinného za slobodna), ktoré tento nevysvetlil, pričom podľa povinným predložených dokladov by jeho manželka mala mať príjem len v podobe rodičovského príspevku vo výške 383,60 eur, resp. od 01/2023 vo výške 412,60 eur.

14. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že treťou povinnosťou je povinnosť sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu umožniť súdu zistiť ďalšie skutočnosti potrebné na rozhodnutie. V texte zákona nie je uvedený odkaz na osobitný predpis. V dôvodovej správe sa však spomína § 23 ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb. (aktuálne § 11 zákona č. 563/2009 Z. z. Daňový poriadok), ktorý však ustanovuje zákonnú licenciu na sprístupnenie údajov, ktoré sú predmetom daňového tajomstva pre potreby súdneho konania. Obdobne pri bankovom tajomstve podľa zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách platí povinnosť oznámiť súdu potrebné údaje. Predmetom utajovania sú aj údaje vedené v evidencii centrálného depozitára podľa § 109 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách.

15. S poukazom na vyššie uvedené podľa odvolacieho súdu zákonná domnienka výšky príjmu ako prostriedok objektivizácie príjmov povinného má nastúpiť, ak si rodič nesplní túto povinnosť. Z gramatického výkladu (je povinný preukázať, predložiť a sprístupniť), ako aj z odlišného obsahu týchto povinností, vyplýva, že ide o viacero povinností, pričom nesplnením hociktorej z nich dochádza k stavu, že súd si nemôže urobiť správny a úplný záver o pomeroch povinnej osoby, preto nastupuje predmetná fikcia. Uvedená domnienka (20-násobok sumy životného minima podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v spojení s príslušným opatrením upravujúcim výšku životného minima) je podkladom pre ustálenie mesačného príjmu (z inej než závislej činnosti), z ktorého má potom súd pri zhodnotení všetkých hľadísk pre určovanie výšky výživného určiť jeho konkrétnu výšku. Súd nie je povinný upozorňovať povinného na hmotnoprávne následky nesplnenia si uvedených povinností, keďže poučovacia povinnosť sa vzťahuje len na procesné práva a povinnosti.

16. Odvolací súd v kontexte vyššie uvedeného dodáva, že prvostupňový súd povinnému riadne oznámil, aké dôkazy považuje za nevyhnutné pre preukázanie jeho pomerov v prípade, ak je povinný podnikateľom (výzva na č. I. 39 spisu). Nerezignoval ani na dokazovanie vykonávané z úradnej moci, keď si zabezpečil výpisy z verejne dostupných evidencií (obchodný register, finstat.sk). Avšak v prvom rade, ako už bolo uvedené, je na iniciatíve povinného, aby komplexne a pravdivo preukázal svoje príjmové a majetkové pomery.

17. Na tomto mieste odôvodnenia poukazuje odvolací súd na závery vyplývajúce z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/107/2022 zo dňa 29.09.2022 (R 65/2023), podľa ktorých: „Civilný mimosporový poriadok totiž vo svojich základných princípoch veľmi striktné ukladá súdu zistiť skutočný stav veci. Pri zisťovaní majetkových pomerov povinného rodiča je dôležitá aj aktivita oprávneného rodiča, ktorý má možnosť upozorniť súd na existenciu ďalších majetkových podstát povinného (napr. autá, iné motorové prostriedky, nehnuteľnosti, nelegálny /nezdanený/ príjem a pod.). Touto právnou domnienkou však nie je dotknutá povinnosť súdu vyžiadať si príslušné podklady z vlastného podnetu, keďže každé mimosporové konanie je ovládané vyhľadávacou zásadou, v zmysle ktorej je povinnosťou súdu, čo najobjektívnejšie zistiť skutkový stav. Dovolací súd dospel k záveru, že použitie právnej domnienky podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine sa viaže len na prípady, keď rodič zo špekulatívnych dôvodov vôbec nepredložil podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov, resp. ich súdu nepreukázal alebo nesprístupnil, ako aj v prípade, ak sú pochybnosti o tom, že výška zdanených príjmov nezodpovedá výške reálnych príjmov. V zmysle položenej právnej otázky teda dovolací súd konštatuje, že súd je povinný aplikovať právnou domnienku podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine obligatórne a striktné aj vtedy, ak povinný rodič síce splní edičnú povinnosť, napr. predložením daňového priznania k dani z príjmov, ale hodnoverne nepreukáže celý skutočný príjem. Pokiaľ preukázateľne existujú u ktoréhokoľvek rodiča (teda nielen u povinného rodiča) aj iné príjmy než tie, ktoré boli doložené v rámci plnenia povinností vyplývajúcich z § 63 ods. 1 Zákona o rodine, potom je súd povinný prihliadať na účely stanovenia výšky vyživovacej povinnosti aj na ne (nech aj za pomoci uplatnenia príslušnej zákonnej domnienky).

18. S poukazom na citované závery, ktoré hodnotí ako plne aplikovateľné aj na prejednávajúcu vec, odvolací súd dospel k záveru, podľa ktorého súd prvej inštancie správne pristúpil k aplikácii § 63 ods. 1 Zákona o rodine po tom, ako si povinný svoju povinnosť preukázať príjem z inej než závislej činnosti nesplnil. Odvolací súd zdôrazňuje, že povinný dokonca nevedel tento príjem ani vyčísliť, čo vyhodnotil ako špekuláciu. Na vyššie uvedenom závere odvolacieho súdu nemohla nič zmeniť ani skutočnosť, že medzičasom došlo k zrušeniu spoločnosti realroofPVC, s.r.o., v ktorej bol povinný spoločníkom a konateľom, keďže povinný je naďalej jediným spoločníkom a konateľom spoločnosti Real Roof s.r.o.

V kontexte uvedeného odvolací súd dodáva, že z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že povinný rodič tvrdil celkové výdavky svojej domácnosti vo výške 3.109,57 Eur; len na mal. syna vo veku necelých 3 rokov deklaroval výdavky takmer 570 eur mesačne. V konaní pritom preukázal len príjem v podobe invalidného dôchodku vo výške 411 eur a príjem manželky vo výške 384 – 412 eur z rodičovského príspevku. Výška výdavkov teda podstatne presahuje výšku príjmov. Takáto situácia by z dlhodobého hľadiska nebola udržateľná. Keďže povinný nepožiadaval o vyhlásenie osobného bankrotu, nepredáva ani majetok, ktorý vlastní (automobily, nehnuteľnosti), je podľa odvolacieho súdu zrejme, že je schopný zabezpečiť si dostatočný príjem na pokrytie všetkých týchto nákladov. S poukazom na uvedené výdavky aj podľa odvolacieho súdu výživné na navrhovateľku v sume 250 Eur mesačne zodpovedá možnostiam a schopnostiam povinného bez toho, že by sa znížila doterajšia životná úroveň u neho alebo u osôb, ku ktorým má vyživovaciu povinnosť.

19. Záverom odvolací súd považujúc zvýšenie výživného za dôvodné už len vzhľadom na čas, ktorý uplynul od jeho poslednej úpravy, uvádza, že tzv. valorizačná klauzula zakotvená v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine bola prvostupňovým súdom riadne aplikovaná. Súčasne dodáva, že v prejednávanej veci správne súd prvej inštancie prihliadol k tomu, že povinný dlhodobo nad rámec stanoveného výživného navrhovateľke neprispieval. Stotožňuje sa i s názorom prvostupňového súdu, že ani prípadná brigádna činnosť navrhovateľky nemôže ísť na jej úkor, a teda nemôže znižovať rozsah vyživovacej povinnosti jej rodičov. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

20. Vo väzbe na zvýšenie výživného odvolací súd konštatuje správnosť rozhodnutia i ohľadne vyčísleného nedoplatku na zvýšenom výživnom za už zročné obdobie (od 15.02.2023 do 20.04.2023) vo výške 468,27 Eur a povolenia jeho splácania v mesačných splátkach pod následkom straty uvedenej výhody v prípade omeškania povinného, keď súčasne prvostupňový súd správne aplikoval i ustanovenia CMP týkajúce sa náhrady trov konania.

21. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 52 CMP, keď nezistil dôvody na aplikovanie žiadneho iného ustanovenia o trovách konania.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** j e príпустné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).